

ශ්‍රී ලංකාව: වතු කම්කරුවෙන් තමන් මූහුන දෙන දුරැනු සමාජ කොන්දේසි පැහැදිලි කරයි

ඩීඩී. සුතිල් විසිනි
2012 මයි 20

මැයි 20 දා හැටන් හි පැවැත්වුනු වතු කම්කරුවෙන් සැමුදුව සඳහා කෙරුණු උද්ධේශ්‍යනයේ කොටසක් ලෙස සමාජවාදී සමාජතා පක්ෂයේ (සසප) උද්ධේශ්‍යන කන්ඩායමක් හැටන් හි සිට කිලෝ මීටර් 34 ක් දුරින් පිහිටි මසකේලියේ ගාර්ඩි මෝස් වතුයායේ උද්ධේශ්‍යනයක යෙදුනි.

වතුයායේ දිවි ගෙවන 1,000 ක් පමණ වන කම්කරුවෙන්ගේ 400 කට පමණ රැකියා නොමැති. කම්කරුවෙන්ට අනුව, වතු හිමියා විසින් වතුයාය විකිනීම සැලුසුම් කරන බැවින් තබිත්තු කිරීම් අත්හැර දමා ඇත. දැනට පවත්නා රැකියා පිළිබඳව ද කම්කරුවෙන් තම බිඟ පල කළහ.

කළින් පිරිමි කම්කරුවෙන්ට පැවරී තිබුණේ වල් ඉදිරිම හා පොහොර යෙදීම වැනි තබිත්තු කාර්යයන් වන නමුදු තබිත්තු අත්හැර දීමීම හේතුවෙන් ඔවුනට ද දැඟ නොලැබේ කටයුතුවල යෙදීමට සිදුව ඇත.

සමාගම් සහ වංත්තීය සමිති අතර 2011 දී ඇති කර ගෙනුනු සාමූහික ගිවිසුමෙන් පසු දිනකට නොලිය යුතු දැඟ ප්‍රමානය කිලෝ 16 සිට 17 දක්වා ඉහළ නැවුති. ගිවිසුමට අනුව වතු කම්කරුවෙන් මූලික දෙනෙනික වැටුප රුපියල් 380 කි. තම මූලික වැටුපට අමතරව රුපියල් 30ක අතිරේක දීමනාවක් ද රුපියල් 105ක පැමිනීමේ දීමනාවක් ද තිම් විය යුතුය. වැඩ කරන දින ගනන 22 ට වඩා දින භාගයකින් හෝ අඩු ව්‍යවහාර් මෙම මූලු වැටුප වන රුපියල් 515 අහිමිවන අතර හිමි වන්නේ මූලික වැටුප පමණි.

ගාර්ඩි මෝස් කම්කරුවෙන් වනාහි තව වැඩ සීමාවන් හඳුන්වා දෙමින් සමාගම් විසින් ගනු ලැබූ එලදායිතා වර්ධන පියවරයන්ට මැතක දී එරෙහි වූ දහස් සංඛ්‍යාත වතු කම්කරුවෙන් අතරින් එක් කොටසකි.

ඡනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂගේ ආන්ත්‍රික විශ්‍යාත්‍යාපක් මෙම වතු සීමාවන් හඳුන්වා දෙමින් සමාගම් විසින් ගැනු ලැබූ එලදායිතා වර්ධන පියවරයන්ට මැතක දී එරෙහි වූ දහස් සංඛ්‍යාත වතු කම්කරුවෙන් අතරින් එක් කොටසකි.

යැයි කියා පාන ලංකා කම්කරු පෙරමුන (සිඩ්ලිලිවිස්) හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කම්කරු සංගමය (ඩීඩීලිවිසි) ද අන්තර්ගත වතු වංත්තීය සමිතිවල උදාවිවෙන් කම්කරුවෙන්ගේ විරෝධය මැඩීමට සමාගම්වලට හැකි විය.

සමාගම් සහ මාධ්‍ය විසින් වතු කම්කරුවෙන් විසින් මසකට රුපියල් 12,000 කට වැඩි මුදලක් උපයන බව පවසන තමුදු කම්කරුවන් පෙන්වා දන්නේ නොලැබ සැහෙන තරම් දැඟ නොමැති වියලි කාලයන් හි තමාට වැඩි නොලැබෙන බවයි. දැඟ වැඩි මාසවල කිලෝ 17 සීමාව ඉක්මවා දැඟ නොලැබ ද එස් සඳහා අමතර දීමනාවක් නොලැබෙන බව ඔවුනු තව දුරටත් පැවසුහ.

50 වියැති කම්කරු කාන්තාවක් තම වැටුප පිළිබඳව විස්තරයක් ඉදිරිපත් කළාය. අප්‍රේල් මාසයේ ඇය දින 22 1/2 ක් වැඩි කොට ඇති අතර ලැබේ ඇති වැටුප රුපියල් 11,609 කි. ඉන් රුපියල් 8,550 ක් මූලික වැටුප ලෙස ද රුපියල් 675 ක් අතිරේක දීමනාව ලෙස ද තිවාවූ දිනයන්හි වැඩි කිරීම හේතුවෙන් තවත් රුපියල් 2,310 ක් ඇයට හිමිව ඇත. අර්ථ සාධක අරමුදලට, වංත්තීය සමිතියට සහ කොළඹ්ලේ අරමුදලට කැපීමෙන් පසු ඇගේ අතට පැමින ඇත්තේ රුපියල් 9,790 ක් පමණි.

ඇගේ පවුලේ තත්ත්වය ඇ මෙසේ විස්තර කළාය: "මගේ සැමූහා විශ්‍යාමික නිසා එයාට ආදායමක් නැ. මගේ පුතාට රස්සාවක් නැති නිසා පොඩි ඉඩිමි කැලුලක එලවුලු වවනවා. දුල දෙන්න කොලඹ පැත්තේ ගාර්මන්ට් එකක වැඩි කරනව."

වෙනත් කම්කරුවෙක් මෙසේ පැවසීය: "එක් කොනෙකුගේ ප්‍රධාන මූලික මදි. අප්‍රේල් ප්‍රධාන ආභාරය වන පාන් පිටි කිලෝවක මිල රුපියල් 110ක්. දවල්ටසි යෙසි අපි කන්නේ එලවුලු කර දෙකක් එකක් බත් නැත්තම් රෝටි. මස් මාලු කන්නේ පැඩි ද්වසට නැත්තම් ඇඩ්වාන්ස් දෙන ද්වසට විතරයි."

අවුරුදු දෙකක් වත්තේ වැඩෙහි යෙදී සිටින තරුනයෙක්: "ඇංග්ලීය ප්‍රශ්න නිසා මම 7 පන්තියේදී ඉස්කේක්ලේ යාම නතර කළා. මගේ අම්මයි තාත්ත්‍ය විශ්‍යාම ගියත් අමාරුකම් නිසා කොලඹ ගෙදරක වැඩි කරනව. මගේ

මාසේ පඩිය රුපියල් 8,000 ක් විතර ඇති. ගිය මාසේ මට ලැබූනෙන රුපියල් 7,000 ක් විතරයි. දැන් නියෙන ජ්වන වියදමට ඒක හොඳම මදි.”

බහුතරයක් වතු කමිකරු දැවන් කළින්ම පාසැල් හැර යන නමුදු ඔවුනට රැකියාවක් සෞයා ගත තොහැක. කොලඹ හෝ වෙනත් නගරවලට ඇදෙන ඔවුනු සෞච්චාවම් වැටුපකට ආපන ගාලා, බෙකරි සහ වෙනත් වෙළඳසැල්වල සේවයේ යෙදෙති.

කොලඹ ආපන ගාලාවක සහායක අරක්කුමියකු ලෙස සේවය කරන විසි වියැති තරුනයකු මෙසේ පැවසීය: “අර්ථීක හේතු නිසා මම 9 පන්තියේදී පාසැල් ගමන නවත්තල රස්සාවක් හෞයා ගත්ත. උදේ පහේ ඉදල ර 10 වෙනකන් වැඩ කරල මට ලැබෙන්නේ රුපියල් 24,000 ක් විතරයි. වේටර කෙනෙකුට ලැබෙන්නේ වැඩිම වුනොත් රුපියල් 7,000 ක් විතර. අපිට ගෙදර එන්න ලැබෙන්නේ මාස තුන හතරකට සැරයක්. එකත් උත්සවයකට හෝටලේ වැහුවොත් විතරයි.”

විවාහක තරුන කමිකරුවෙකු පැවසුවේ රුපියල් 7,000 ක වැටුපකට ඔහු කොලඹ ආපන ගාලාවක රැකියාවේ යොදුනු බවයි. දෙසැම්බර නිවාඩුවෙන් පසු නැවත සේවයට පැමිනි ඔහුට වැඩ ලබා දීම කළමනාකාරීන්වය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළ බැවින් වත්තාය අවට ගම්මානවල කළී වැඩිහි නිරත වන ඔහු පැවසුවේ සැම දිනකම වැඩ තොලැබෙන බැවින් එම රැකියාව අස්ථාවර බවයි.

වතුකරයේ සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න අතර ජලය සහ වැසිකිලි පහසුකම් ප්‍රධාන තැනක් ගති. ගාර්ඩ් මෝර් වත්තේ බොහෝ නිවාසවලට වෙන්වෙන් වශයෙන් වැසිකිලි තොමැති අතර පවුල් කිපයක් එකතුව සාදා ගත් වැසිකිලි හුවලේ පරිහරණය කරති. ඔවුන් යැපෙන්නේ ස්වභාවික දිය පහරවලින් වන අතර “වියලි කාලවලදී වතුර ප්‍රශ්නෙන හරිම දරුනුයි” යනුවෙන් කමිකරුවෙක් පැවසීය.

මුවන්ගේ ලයින් කාමර ඉතා කුඩාවන අතර එවා සමන්විත වන්නේ 10x12 කාමරයකින් සහ කුස්සියකින් පමණක් වන අතර සමහර කමිකරුවන් තමාගේ වියදමෙන් මෙට කුඩා කොටස් ඇදා ගෙන ඇති. බොහෝ පවුල් කුස්සි ලෙස හාවතා කරන්නේ මැට වලින් තැනු කුඩා ආවරණයන් ය. වත්තේ රැකියාවට

අැතුළුවන නවක තරුනයන්ට නිවාස සැපයීම සමාගම විසින් නතර කොට ඇති බැවින් විවාහ වූ පසුව ද තම දෙමාවියන්ගේ නිවසේ වාසය කිරීමට ඔවුනට සිදුව ඇති.

වත්තේ බෙහෙන් ගාලාවක් ඇති නමුදු එහි පහසුකම් විසි විවෙකත් ප්‍රමානවත් තොවේ. වෙදා වරයා අවශ්‍ය සුදුසුකම් සපුරා තොමැති බැවි කමිකරුවන් ගේ අදහසයි. ඕනෑම රෝගයකට ප්‍රතිකාර ලෙස ලැබෙන්නේ පැරසිටමෝල් පමණක් බවත් යම් අයුරක හෝ තිසි ප්‍රතිකාරයක් ලැබීමට කිලෝ මීටර් 16 ක් දුරින් පිහිටි මස්කේලිය රජයේ රෝහලට යා යුතු බවත් කමිකරුවේව් පැවුසුහ. වතුයායට පාසැල් දෙකක් ඇති නමුදු එවායේ පන්ති පැවැත්වෙන්නේ නවවන ග්‍රෑනිය සඳහා පමනි. වැඩිදුර අධ්‍යාපනය සඳහා ඔවුනට මස්කේලියට යාමට සිදුව ඇති.

කමිකරුවන් සඳහා වන ප්‍රවාහන පහසුකම් ද ඉතා පහත් තත්ත්වයක පවතී. තම දෙනික අවශ්‍යතා සඳහා ඔවුන් හැටන් හෝ මස්කේලිය තැගරවලට යා යුතිය. පැය හාගයකට වරක් වන බස් හෝ වැන් රථ ධාවනය සවස 4 න් පසු නිමා වන බැවින් ඉන් පසු කෙරෙන ගමනක් සඳහා ත්‍රි රෝද රථ වලට රුපියල් 1200-1800 ක් වැනි විශාල මුදලක් වැය කිරීමට සිදුවේ.

මෙම තත්ත්වය යටතේ කළමනාකාරීන්වයට එරෙහිව පමණක් තොව වෘත්තීය සම්මි කෙරෙහි ද කමිකරුවන් අතර දැවැන්ත විරෝධයක් පවතී. දේශපාලන පක්ෂ ලෙස ද ත්‍රියාන්මක වන වතු වෘත්තීය සම්මි සැම කමිකරුවෙක්ම පාහෝ හෙලා දුටහ.

කළකිරුනු ගාබා සම්මි නායකයක් මෙසේ පැවසීය: “අපේ නායකයේ ආන්ත්‍රික එකතු වුනා. ඔවුන් හිතන්නේ ඔවුන්ගේ වරප්‍රසාද ගැන විතරයි. අපේ අයිතින් වෙනුවෙන් ඔවුන් සටන් කරන්නේ නැ. වැඩ වැසි කිරීමට විරුද්ධව අපි කරපු සටන ඔවුන් පාවල දුන්න. ඉලෙක්ෂන් දවස්වලට විතරක් ඇවිල්ල පොරොන්ද ගොඩික් දිල අපේ ජන්ද ඉල්ලන්ව. රට පස්සේ දකින්නත් නැ. අපි ඔවුන් භමු වෙන්න හියත් අපිව හඳුනන්නෙවත් නැ. ඔබ කියන විදියට යුතියන් හරහා අපේ අයිතින් රෙක ගන්න බැ. අපි අපේම ස්වාධීන දේශපාලන පක්ෂයක් හදා ගන්න ඕනෑම.”